

Ull viu. A banda de mantenir alerta i mobilitzacions, i de felicitar, òbviament, els “milers de ciutadans i ciutadanes que han fet possible”, amb la seva convicció i tenacitat, que s'albiri, finalment, la possibilitat d'un acord institucional, ACPV ha volgut també alertar dels interrogants que planteja un acord que tan sols acati les previsions de l'actual govern valencià. D'entrada, perquè, dels quatre canals digitals nous que s'obtidrien, fins ara només s'ha parlat de destinar-ne un a la televisió autonòmica catalana, TV3, amb la qual cosa es perdria la recepció de Canal 33, 3/24 i 300 (“fet que significa un pas enrere objectiu”, recalca ACPV).

A més, no s'ha de perdre de vista la qüestió de la llengua que empraran els canals digitals. Hi ha tres múltiplex en joc, amb quatre canals digitals cadascun. El primer ja té els canals repartits: Canal 9, Punt 2, Las Provincias TV (Vocento) i Televisión Popular del Mediterráneo (Cadena COPE). Els canals del segon, concedit el juny, s'adjudicaran properament, i és més que previsible que segueixin la tònica lingüística –i no només lingüística– habitual. Quant a aquest tercer, que s'obté amb la condició dels acords de reciprocitat, s'ha anunciat que pot tenir un canal per a TV3, que la televisió murciana en té un de reservat, i que la resta es destinarà a d'altres “comunitats limítrofs”. Ja s'han citat Castella-La Manxa o Aragó (“per què ni tan sols no es contempla l'arribada d'IB3, la televisió balear?”), es pregunten des d'ACPV).

Finalment, cal destacar que, en parlar d'acord de reciprocitat, Rambla no s'oblida mai de fer referència a l'obsessió que eufemísticament anomena “respecte institucional” i que tradueix en l'exigència que s'estableixi la censura a TV3 i s'hi faci servir “la denominació adequada” en referir-se al País Valencià, “que és la de Comunitat Valenciana i no una altra que s'utilitza reiteradament”.

Els perills d'una negociació en la qual només cedeix una part són damunt la taula. Des d'ACPV s'expressen amb claredat: “la mobilització ciutadana, és, com més va, més necessària”.

Núria Cadenes

UM, entre els vint-i-cinc anys i el futur

Coincidint amb el vint-i-cinquè aniversari de la seva fundació, UM prepara el decisiu congrés de desembre.

Un senzill acte a la seu del partit serví per commemorar el vint-i-cinquè aniversari. Es complí dimarts de la setmana passada. Els fundadors, fins i tot qui va ser impulsor del projecte, Jeroni Albertí, es reuniren amb Maria Antònia Munar per renovar el “compromís fundacional” mitjançant la signatura d'un document fet a posta. Els fundadors animaren els actuals dirigents perquè “continuin treballant per una Mallorca més orgullosa, més autèntica, més segura de si mateixa com a garantia de superació dels reptes als quals haurà de fer front per mantenir la identitat”.

Vint-i-cinc anys. Unió Mallorquina va ser creada per Jeroni Albertí, entre d'altres, el mes d'octubre del 1982. Albertí havia estat el màxim dirigent d'Unió del Centre Democràtic (UCD) a les Balears i, en representació d'aquest partit, fou elegit senador (1977) i president de l'Assemblea de Parlamentaris (1977), la qual negocià amb el govern central la concreció del règim preautonòmic illenc (1978). El primer ens d'autogovern balear de la història contemporània, el Consell General Interinsular (CGI), també fou presidit per Albertí. Es va presentar en un acte polític i social de gran rellevància al castell de Bellver el 28 de juliol del 1978. Acompanyaven Albertí, entre d'altres, Camilo José Cela, Francesc de Borja Moll, Joan Miró, Josep Maria Llompart, el president de la Generalitat catalana Josep Tarradellas i alts representants de la Diputació d'Aragó

i del Consell General Valencià. Fou el moment de més èxit en la carrera política d'Albertí. A partir d'aleshores tot foren problemes. UCD entrà en una espiral de lluites internes, entre el 1978 i el 1981. Albertí decidí abandonar el partit centrista estatal abans de la catàstrofe electoral que patí el 1982. Amb un grapat de persones de la seva confiança, que abandonaren amb ell la UCD, fundà un partit “regionalista i centrista”, Unió Mallorquina. No es presentà a les eleccions generals del 1982. El seu objectiu eren les primeres autonòmiques, que s'havien de celebrar després de l'aprovació de l'Estatut (1 de març del 1983). El juny del 1983 se celebren. UM obté sis escons, que li permeten ser la frontissa. Podia pactar amb l'esquerra (PSOE i PSM) o amb la dreta (AP). Albertí rebé la pressió econòmica de Carlos March (de la Banca March), relacionada amb negocis particulars seus, i finalment pactà amb la dreta. A partir d'aleshores tot va empitjorar. Albertí intentà diverses vegades desfer-se del seu aliat, però mai no pogué, sempre pressionat pels motius particulars esmentats. El 1988, quan volia eixamplar UM cap a les altres illes, des d'AP el boicotejaren. Molts quadres dirigents regionalistes actuaven ja com a submarins d'AP. Avortaren la idea d'Albertí d'ampliar el partit a les altres illes i el president, desautoritzat, anuncià, durant el congrés de juny del 1988, que dimitia. El partit –que continuava aliat amb AP– quedà en mans d'una gestora. La situació era tan dolenta que per a les eleccions del 1991 acceptà una aliança preelectoral amb AP. En el congrés d'abril del 1992 és elegida presidenta Maria Antònia Munar, amb una promesa: marcar distàncies amb el seu aliat i reforçar el partit, el qual havia patit nombroses baixes que se n'anaren a AP. Val a dir que Munar era aleshores consellera d'Educació i Cultura i, fidel a la seva idea de desmarcar-se del soci, fins i tot tenia un logotip propi per a



la seva conselleria. Aquella actitud de la consellera i nova presidenta d'UM irrità molt el president del Govern, Gabriel Canellas. Durant l'estiu del 1992 sovintegen les topades. El setembre Canellas destitueix Munar del càrrec. UM es queda sense poder i essent un partit molt disminuït.

El 1995, UM va a les eleccions sota el liderat de Munar amb molt males expectatives. Però per poc aconsegueix representació: dos escons. Pactà amb l'esquerra al Consell de Mallorca (a tot Balears el PP tenia majoria absoluta). I el 1999, com és prou conegut, novament s'alia amb l'esquerra en el que fou el Pacte de Progrés. El 2003, tanmateix, pacta amb el PP de Jaume Matas a Mallorca. Els quatre anys següents sofreix una intensa campanya en contra per part del seu aliat, que intenta fer-li perdre la condició de frontissa a les futures eleccions del 2007. Per molt poc -640 vots- no la perd. I pactà una altra vegada amb l'esquerra. És el moment en què Munar anuncia la seva progressiva retirada de la vida política. La primera passa és no presentar-se a la reelecció de presidenta del seu partit en el congrés de desembre vinent.

El futur sense Munar. En aquests moments, els diversos grups interns negocien una candidatura única per substituir la direcció actual encapçalada per Munar. El que no es coneix és qui serà el nou president. Sembla que les possibilitats són només dues: el líder de Palma, Miquel Nadal, o el batlle d'Alcúdia, Miquel Ferrer. Si bé en principi semblava que aquest últim era qui tenia les probabilitats més altes, la setmana passada sorgiren informacions que ho posaven en dubte i apuntaven cap a Nadal. Ha aparegut un tercer candidat, el batlle de Campos, Guillem Ginard, al qual gairebé ningú no dóna possibilitats de ser el nou president, però sí d'inclinar la balança cap a un dels altres dos. Tanmateix tot són meres especulacions.

El que no és especulatiu és valorar que els esforços van adreçats a evitar, com sigui, l'enfrontament intern. A l'acte de commemoració dels vint-i-cinc anys Munar es mostrà convençuda que els tres aspirants "es posaran d'acord per dirigir el canvi generacional". És a dir, que la presidenta, com la resta de dirigents, el que no vol és repetir el que passà al congrés de desembre del 2003, quan els crítics (el grup considerat més nacio-

nalista, amb Ferrer, Joan Cerdà i Josep Melià com a capdavanters) s'enfrontaren als oficialistes de Munar. Els primers només aconseguiren un 20 % de suports. A pesar que llavors tothom tancà files, l'experiència de l'enfrontament es valorà molt negativament per part de la direcció perquè en un partit tan petit aquestes divergències poden posar en risc tot el projecte. Per això es fan esforços perquè els aspirants pactin una llista conjunta. En qualsevol cas, la imatge pública del partit serà molt diferent segons qui sigui el president. Ferrer té un perfil molt nacionalista i se'l considera favorable a mantenir la col·laboració amb l'esquerra com a primera opció, mentre que Nadal és vist com a més moderat i més sensible a mantenir la tradició d'UM com a partit que pot pactar tant amb l'esquerra com amb la dreta. De fet, durant la negociació del pacte de centreesquerra, el mes de juny, les informacions de premsa apuntaren que Nadal volia un pacte amb el PP a Palma que l'hagués pogut fer batlle, tot i que al final acceptà la decisió del partit, que fou el de l'aliança global amb l'esquerra.

Miquel Payeras